

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis
 Semanario Lithuano Independente
 PRENUMERATA: Brazilijoje ir Pietų Amerikoje
 metams 125000, Lietuvoje ir kitur 25000
 Atskiras numeris — 300 reisų
 S. PAULO, Rua da Moó'ca, 309

Nepartinis lietuvių laikraštis
 Semanario Lithuano Independente
 Redaguoją
 A. DUTKUS
 Redakcijos ir Administracijos adresas:
 S. PAULO R. da Moó'ca. 309

9-ti metai || Brazilija — São Paulo. 1938 m. Sausio—Janeiro 15 diena || Nr. 3 (397)

Baisi oro nelaimė simboliškame dviejų valstybių prezidentų susitikime

Linkėjimas
 Pereitą savaitę, sausio 8 d. susitaukė valdžios įstaigose "Ryto" kūrėjas ir centro valdybos sekretorius Jonas Šukys su panele Davolyte Abu kilė iš Lietuvos, Rokiškio apskrčio. Visi rytiečiai linkime daug pasiekimo ir ilgo gyvenimo naujai susitaukusiems draugams!

Kytietis.

Rengėsi šamokslui
 S. Paulo Sekretaria Segurança Publica praneša visai spaudai, kad S. Paulyje susektas šamokslas prieš valdžią. Šamokslininkai areštuoti ir padėti kalėjimui. Kas šamokslą rengė smulkių žinių nepaduoda.

Prezidentas grįžta
 Sausio 15 d. iš Rio Grande do Sul grįžta respublikos prezidentas Getulio Vargas.

Mūšiai prie Teruel miesto
ATSISTATYDINO FRANCIJOS VYRIAUSYBĖ
 Nelaimėje zuvo Argentinos prezidento sūnus

Visi Pietų Amerikos laikraščiai, o ypatingai Brazilijos ir Argentinos, rašė pereitą savaitę apie simbolišką sutikimą dviejų valstybių — Brazilijos ir Argentinos — prezidentų sutikimą prie valstybių sienos pašventinti fundamentinį akmenį tiesiamam tiltui per upę Uruguay, kuris jungs dvi valstybes. Iškilmės buvo paskirtos pereitą sekmadienį, kuriose dalyvavo ir Brazilijos respublikos prezidento Getulio Vargas ir Argentinos respublikos prezidento Justo, dar daug kaip vienos taip ir kitos šalies aukštųjų valstybės vyrų. Tuo pačiu vakarais, kuriuo atvyko laimingai iškilmes Argentinos respublikos prezidentas, vėliau jis vedė prezidento sūnų Eduardą Justo ir 8 aukšto laipsnio kariškius. Bet dėl blogo oro sąlygų lėktuvas nukrito ir visi jame buvo keleiviai zuvo. Šitoji nelaimė labai skaudžiai palietė ne tik Argentiną, bet tiek pat ir Braziliją. Visų žuvusių kūnai parvežti į Buenos Aires ir sausio 13 d. įvyko laidotuvės. Laidotuvėse dalyvavo apie 300.000 žmonių ir sveikųjų valstybių atstovai. Prezidentas Justo ėjo paskui savo sūnaus karstą ir retkarčiais šnuostė iš akių riedančias ašaras.

Atpigins maisto produktus
 Rio vyriausybė tytinėja maisto produktų kainas ir žada kai kuriuos produktus atpiginti, ypatingai bulvių, pieno ir daržovių.

Kinai paėmė miestą.
 Kinų kariuomenė atėmė iš japonų miestą Chunchiau ir paskandino du laivus. Šiaip Kinijos karo fronte nieko ypatingo.

Vedė Vokietijos karo ministeris
 Vokietijos karo ministeris Blomberg, 59 metų amžiaus, šiomis dienomis vedė panelę Gruhu, 30 metų amžiaus.

Dideli šalčiai Lietuvoje.
 Tuo metu, kuomet mes gyvendami Brazilijoje, slepiamės nuo didelio karščio, tai mūsų senoj tėvynėj Lietuvoj prasidėjo dideli šalčiai ir smarkios sniego pūgos. Šalčiai siekia Rytprisiuose ir Lietuvoje apie 30 laipsnių.

Dideli karščiai
 Šią savaitę Brazilija palietė labai didelį karščį, banga, aukščiausia temperatūra Rio de Janeiro buvo 42 laipsniai. Nuo karščio mirė 4 žmonės. Šią savaitę pabaigą karščiai atslūgo.

Susekė komunistus
 Rio de Janeiro mieste policija susekė komunistų organizaciją, kurios centras buvo ant rua Buenos Aires, 59, vienoje spaustuvėje. Iš čia ėjo komunistinė propaganda po visus Brazilijos estadus. Spaustuvės vedė jai areštuoti.

Pripažins nacionalistus
 Iš Austrijos pranešama, kad Austrija ir Vengrija greitai laiku pripažins Ispanijos nacionalistų vyriausybę ir užnėgs su jais diplomatinis ryšius.

Pasidavė vyriausybininkams nacionalistų gen. Rey
 Jau lygiai mėnuo, kaip pietinėje Ispanijos dalyje, Teruel apylinkėse eina pragariškas ispanų karas. Teruel miestas tapo tikru mirties malūnu, kur žūsta tūkstančiai gyvybių. Prie Teruel miesto per 4 savaites vyriausybininkų zuvo apie 300.000 žmonių ir daug lėktuvų numušta. Nemažai žmonių krito ir iš nacionalistų pusės, bet apie juos tikslių žinių nepažinodama. Vienoje Teruel miesto dalyje ilgai laikėsi nacionalistai vadovaujami generolo Rey, kurie laukė greitos pagalbos atvykstant Nacionalistai laikėsi stipriai ir gynėsi didvyriškai. Bet jų generolas Rey, nežinia dėl kokios priežasties, pasidavė vyriausybininkams su keliais tūkstančiais savo kariuomenės. Nacionalistai sako, kad generolas Rey pasirodė didžiausiu tautinės Ispanijos ištaviku. Pasidavęs generolui Rey, vyriausybininkai paėmė visą Teruel miestą, bet jo pakraščiuose vis dėlto laikosi stipriai nacionalistai ir mūšiai tebeina labai smarkūs. Vėliausios žinios praneša, kad nacionalistai vėl atmušė vyriausybininkus ir užėmė jų apkasus. Prie Teruel nors eina labai dideli mūšiai, nors ir daug ten gyvybių bus palaidota, kaip Didžiajame kare prie Verduno, bet jie Ispanijos karo neužleims. Ispanijos karas baigsis tik sutarus abiejom šalim.

Daug žūsta žmonių
 Anglijoj per 1937 metus zuvo 6500 žmonių ir 226.000 buvo sužasti.

Japonai siū'o taiką
 Japonų karo vadai pasiūlė naujas taikos sąlygas kinams. Bet kinai jokių derybų nepripažįsta, kol japonai mindžios jų žemę.

15 dienos minėjimas neivyks
 Pereitą savaitę buvo paskelbta, kad B. L. O. Centras rengs paminėjimą 15 metų nuo Klaipėdos krašto atvadavimo sukaktines. Šiuo atveju paminėjimas atšaukiama ir paminėjimas neivyks. Kadangi Centras neturi savo šalies ir minėjimą norėjo surengti lietuviškoje mokykloje, bet mokyklos tam paminėjimui neduoda pats konsulas be tam tikrų formalumų. Dėl to jis nukeliamas į vasario 5 d. italų salėj Lega Lombarda.

Komunistų areštai Portugalijoje
 Portugalijoje susektas platus komunistinis judėjimas, ypatingai Ispanijos pasieny. Policija susekė to judėjimo vadus ir daug jų areštavo. Lisabono esą įvykė net smarkių susišaudymų tarp policijos ir komunistų. Telegramos praneša iš Portugalijos, kad visoje šalyje jau ramu.

Mirė Lampeonas?
 Spaudoje pasirodė žinios apie pagarsėjusio Brazilijos šiaurėj plėšiko Lampeono mirtį. Tačiau šitoji žinia dar galutinai nepatvirtinta.

Vokietijoje daug bedarbių
 Pranešama, kad Vokietijoje per gruodžio mėnesį smarkiai padidėjo bedarbių skaičius. Esą dideli šalčiai ir sniego pūgos trūkdo visokiems viešiesiems darbams.

— JAPONIJOS įvyko didelis žemės drebėjimas, kuris padarė didelių nuostolių ypatingai saloje Shikoku.

Jau veikia Sovietų parlamentas
 Pereitais metais išrinktas Sovietų Rusijos parlamentas jau pradėjo veikti. Sausio 12 dieną susirinko visi atstovai į Kremlio rūmus į pirmąjį posėdį.

Kas sudarys nauja Francijos vyriausybę
 Jau kuris laikas ėjo gandai apie įvyksiantį Francijos vyriausybę, kuri riai vadovauja socialistų radikalų lyderis Chautemps. Nors tie gandai buvo užginčijami, tačiau matėsi, kad jie pasitvirtins dėl finansinės valdžios politikos griežtesnių reformų, kurioms atsirado priešų. Sausio 13 d. pasitaręs ministerių kabinetas, nutarė kollektyviai atsistatydinti. Prezidentas Lebrun atestatydinimą priėmė ir tuoj pat žada pavesti naujam žmogui sudaryti vyriausybę. Į ministeris pirmininkus rimčiausi kandidatai numatomi radikalai socialistai Daladier ir Herriot.

Trems žydus.
 Naujoji Rumunijos vyriausybė nutarė išvyti iš savo krašto visus žydus, kurių skaičius siekia virš 500.000.

Dai daugiau šaudys.
 Sovietų finansų komisaras Šubar pareiškė viename Sovietų sindikalistų susirinkime, kad Sovietų režimo priešai dar neišnaikinti ir kad šnipai ir sabotaznikai bus ir toliau šaudomi.

Svedų pagelba vyriausybininkams
 Svedų laikraštis „Social Demokraten“ rašo, kad švedijos darbininkai pasiuntė Ispanijos vyriausybininkams daug maisto produktų ir 100.000 kronų pinigais. Vieni rėmia viešus, kiti kitus, ir taip karas tęsiamas be jokios perėvaros.

— S. Rusijoje bus uždaryta visi svetimų valstybių konsulatai. Stalinas sako, kad jiems nereikalingi vieši svetimų valstybių šnipai.

— Sovietų vyriausybė atšaukė savo atstovą Ostrowskį iš Rumunijos.

Suvalstybins draudimo bendroves
 Greitu laiku bus išleistas įstatymas, kuriuo bus suvalstybintos visos draudimo bendrovės Brazilijoje.

Lietuvos garbės konsulas dar nepatvirtintas.
 Teko patirti, kad Lietuvos garbės konsulas Rio de Janeiro mieste iki šiol dar nepatvirtintas. Kodėl toks ilgas dėsimas, nežino ir pats būsimas konsulas.

Apsivogęs pabėgo Lietuvon
 „Lietuvio“ redaktorius Vancevičius Brazilijoje apsivogė ir pabėgo Lietuvon. Vancevičius draugai pasakoja, kad jis grįž Brazilijon ir bus konsulato sekretorius. Keista, kad vagims duodamas tokios tarnybos. Neįaugi Lietuvos įvėra žmonių? Jeigu ištikro Vancevičius grįž Brazilijon ir bus konsulato sekretorium, tai kolonija, be abejo, skelbs pačiam konsulatui boikotą.

LIETUVIAI INTERIORE
 Pigus patarnavimas savo tautiečiams norintiems pirkti São Paulo: ūkio padargų, sėklų, mokslo reikmenų, rūbų ir kitokių gyvenime reikmenų. Duodu visokius patarnavimus ir informacijas.
 Rašyti: Stanislaus Štrimaitis
 Rua do Ouvidor, 12 sobr.
 Caixa Postal 4108. Tel. 2-8823
 S. PAULO.

LAIŲKAI REDAKCIJOJ
 Atsiimkite laiškus
 Jn. Klimaitis, Fr. Rabošenco, L. Čebulskis, F. Kaminskas, R. Hausman, F. Tamulis, Mag. Veiverytė, Jn. Pelegnas, D. Vanag, Ig. Sileikis, J. Tamašauskas, N. Urbanas, Jz. Skurkevičius, Jn. Legas, V. Kaminskas, A. Kučinskis, J. ir A. Balėšūnai, St. Dobrovolskis, S. Šerenas.

Apžvalga

1937 METŲ PASAULIO BALANSAS

Per 1937 metus labiausiai išsilavinusios žmonių rasės dalyje taip išplėtė ginklų gamybą, kad anksčiau apie tai nei išivaizduojama nebuvo. Kelių metų pasirošimai Didžiajam karui neprilygsta praėjusių metų ne tik darbo ir pinigų išlaidoms, bet ir ginklų mirtinumu. Visose vadınamosse civilizuose šalyse seni ir jauni, vyrai ir moterys, neskiriant ligotų ar šiaip negaluojančių, vienu žodžiu — kas tik gyvas — visi buvo priruošiami naikinimui. Tokie kaip Mariborhous ir Napoleono laikų karai, kurie tuomet buvo vadinami žiauriais, dabar sutinkami kaip kasdieniniai, žmonių ateitį gerinti, konfliktai.

Tuo pačiu laiku plačiosios pasaulio žmonių masės randasi nepatenkintos. Jos tik reikalauja taikaus gyvenimo ir naudotis savo darbo gaisiais.

Sie nežmoniški pasirošimai karui labai paveikė diktatoriškų šalių finansams, o kad neprieiti prie galutinio bankroto ir suirutės, buvo griebtasi griežtų priemonių, apdedant gyventojus aukštais mokesčiais ir visa eilė įstatymų, ir viskas buvo pašvęsta tik karo medžiagos gamybai. Moderniškas pasaulis dabar atrodo lyg didžiulę tvirtovę laukianti padegimo. Nors civilinis Ispanijos karas ir neišaukė pasaulinio konflikto, bet pasirodė gana žiaurus ir užsitęsęs visus praėjusius metus Ispanijai liko diktatoriškų šalių auka, kurią pavertė ideologisku karo lauku. Italijos ir Vokietijos diktatoriai visomis išgalėmis rėmė jiems patinkamą pusę, gi Rusijos — neatsiliko nuo savos.

Slaptos Japonijos organizacijos, kurios užmušinėja jiems nepatinkamus politikus, savo kvaifu patriotiškumu privedė japonų tautą užpulti Kiniją tokio būdu, kuris skiriasi savo nežmoniškumu ir „ultra moderniškais“ žiaurumais. Japonai randasi giliai susikompromitavę Kinijoje ir niekas dabar negalėtų pasakyti, iki kur nuves juos ši aventura.

Abisinijos konkistavimas sunkiai atsiliepė į italų tautą. Šioje kalnuotoje šalyje išlaikymas kelių tūkstančių nuolatinių kariuomenės tvarkai palaikyti, Italijai tapo sunkiausia našta. Bet Mussolinis neatsiivelgdamas į tai, dar pasiuntė didelius kariuomenės pulkus Ispanijoje ir dar didesnius Lybijon. Sustiprino savo apsaugą Mediteranejoj ir Raudonosiose jūrose, o kad padengus šias išlaidas, ant italų tautos sprando užlėjo baisi našta, kurią ji neša visu malonumu, apkabinta kvaivo patriotizmo, nežūrint, kad toji našta diena iš dienos sunkėja.

Dėl tam tikrų aplinkybių, Vokietija, Italija ir Japonija yra susitarusios bendrai veikti ir kovoti komunizmui. Bet tas jų veikimas yra pavojingas ne tik Rusijos teritorijai, bet ir demokratinėi laisvei ne tik senajame, bet ir naujajame pasaulyje.

Tai taip maždaug atrodo 1937 metų pasaulio balansas.

Baigsimė ta mintimi, kuri negalėjo likti nepalietusi visų žmonių. Per Kalėdas 1914 metų vokiečių kareiviai nustojo šaudyti. Apkasų kraštus papuošė Kalėdų žvagnėmis, pareikšdami, kad ši diena turi būti taikos ir gerų vargstantiems. Iš abiejų pusių kareiviai išėjo iš apkasų draugiškai pasisveikino, paspaudė vienas kitam ranką, pasikeitė dovanomis ir draugiškais žodžiais. Sykiu palaidojo užmuštuosius ir pasmerkė karą, kuris paverčia žmogų biauresnį už gyvulį.

Agr. Br. Laukšas

Bendros Žinios Apie vaistus ir jų vartojimą

Žmogui, gyvenančiam mieste mažai tėra rūpesnių su vaistais, nes susirgus pačiam, ar gyvuliui, jei tik yra kišeniuje keli milreisai, kreipiamasi į atitinkamą gydytoją ir jei tik yra įmanoma tuoj kūnas „atremontuojamas“.

Mūsų Brazilijos ūkininkų padėtis, šiuo atveju, yra kur kas blogesnė padėty, negu Lietuvos kaimiečio. Dėl perreito krašto apgyvenimo, tiek medicinos, tiek veterinarijos specialistai randasi toli; sunkiai pasiekiami, todėl neretam tenka, ligai lėtikus, tiek save, tiek savo gyvulį, pačiam „kanivolyti“ arba kreiptis į kokį berastį „daktarą“, kad išbandžius visas galimybes.

Kauno ponai plačiai reklamuoja užsienio lietuvių rėmimu. Gal būtų ką nors ir remia, bet mums ūkininkams vieton suteikti moralės paramos, DULRAS per savo pasamdytus agentus trukdo įsteigti lietuvišką ž. ū. koloniją, trukdo susiburti vienon vieton, kad mes kaip kokie prakeikti, išnyktume nuo žemės paviršiaus be pėdsėdaku.

Kad mes Brazilijos lietuviai ūkininkai neišnyktume, visų užmiršti „kaip žydo bitis“, šia proga noriu su savo „kaimynais“ išsisklaidžiusiais po plačią Braziliją, bent per šį laikraštį pasitarti.

Būtų naudinga išgirsti iš įvairių Brazilijos kampų pranešimų, apie gyvenimą tiek žmonių, tiek gyvulių ligas, jų žymes, vartojamus vaistus ir aptūrėtus nuostolius ir t. t. kas galėtų patarnauti renkanti vietą lietuvių kolonizacijai ir kuriantis neortityrusiems naujakuriams. Tos žinios, anksčiau ar vėliau, patilptų atskiroj knygoj vaizduojančioj Brazilijos lietuvių ūkininkų gyvenimą.

Apie nelaimingus atsitikimus ir namires vaistinės įrengimą

Pirmu negu kalbėti apie vaistus tenka paminėti priežastis, kurioms jie reikalingi ir kaip juos vartoti. O jos būna šitokios:

1) Gyvulys į kokią viją ar spygliotos vielos tvorą susidrasko kūną. Arba gašpadorius foisu persikerta koją pavojingoj vietoj. Abiejuose atsitikimuose būna dažnai didelis kraujo

plūdimas. Kaip kraują sulaukyti?

2) Įkando žmogui ar gyvuliui gyvatė. Kas daryti?

3) Užgriuvo žmogų ar gyvulį medis. Ištrauktas vos gyvas. Gydytojo čia pat nėra. Kas daryti?

4) Balmas ar pakinktai prityrė arkliai nugarą. Pati darbymetė, o arklis negali kinkyti. Kokius vaistus vartoti?

5) Aplankiai sergantį užkrečiamą ligą kaimyną. Arba nulupai nuo karbunsulu atpusio gyvulio kailį. Kas daryti, kad pats neapsikrėstum?

6) Atneša koks agentas parduoti „stebūklingų“ vaistų. Pirkti, ar ne? ir t. t. ir t. t.

Tarpe minėtų, ir be jų, yra daug atsitikimų, kada reikalinga būtina pirm suteikti ligoniui pirmą pagelbą, o tik paskui vykti kviečti gydytoją. Nes palikęs nesutvarkytą ligonį, gali atkviesti gydytoją prie lavono, o už kelionę visvien reiks brangiai užmokėti.

Sie klausimai nėra vien gydytojų dalykas. Juos privalo žinoti kiekvienas civilizuotas žmogus, o ypač ūkininkas.

Namų vaistinė turi turėti sekančius vaistus:

1. Kraujo sulaukymui
2. Žaizdų gydymui.
3. Vidurių pravalymui.
4. Vidurių dezinfekcijai.
5. Širdžiai sustiprinti.
6. Prieš karšči.
7. Raminantieji ir
8. Prieš gyvatės įkandimą. Be to,
9. Termometras kūno temperatūrai matuoti.
10. Švirkštas (seringa) vaistams po oda leisti,
11. Mažos svarstyklės ir dar šitas.

Tokią vaistinę galima įsigyti pačiam vienam ar draug su kaimynais už 100-200\$000. Turint tokią vaistinę tolimesniuose užkampiuose, dalinai, šeima ir gyvuliai, yra nuo kaikurių nelaimių apdrausti. Be to, turint savo vaistų, nereikia pirkti iš krautuvių ar agentų, brangų visoki šlamštą, neturintį jokios vykdomos vertės. Tuomi ir pinigai susitaupo ir turį gerą daiktą.

(Bus daugiau)

Amerika ir Japonija

Amerikos J. V. prezidentas Rooseveltas isakė valstybės sekretoriui Hull pasiūti protestą tiesiog Japonijos imperatoriui dėl Amerikos karo laivo „Panay“ paskandinimo Kinijos upėje. Rooseveltas reikalauja atsiprašymo, atlyginimo už sunaikintą turtą ir gyvastis ir garantijos, kad tokie incidentai daugiau nepasikartos.

Washingtonė jau kalbama apie santykių nutraukimą su Japonija — jeigu Japonijos mikado umai neįspildys Roosevelto reikalavimų. Taigi padėtis rimta. Santykių nutraukimas yra paskutinis išėjimas, kad tarptautų valstybių baigiasi taika.

Mes nenorime tikėti, kad tarp Japonijos ir Amerikos kils karas, bet pavojus yra ir tolyn jisai darosi vis didesnis, kadangi Japonija šiandien valdo militaristų klika, kuri nieko nepaiso. Atrodo, kad Amerikos karo laivo bombardavimas buvo sąmoninga provokacija japonų pusėje. Jeigu jie galėjo tyčia atlikti šitą „žygį“, tai toliau jie gali padaryti kita, dar didesnę provokaciją.

Zinoma, į tai galima atsakyti, kad Amerika privalo ištraukti visas savo ginkluotas jėgas iš Kinijos ir tuo būdu išvengti karo. Bet „abejotina“, ar šitokia politika apsaugotų taiką. Patyrimas rodo, kad nuolaidumu negalima nuraminti valdžios, kurią yra apėdusi aktyvūs militarizmo dva-

sia. Juo daugiau kitos šalys jai nusileidžia, juo ji darosi galingesnė. Jeigu didžiosios valstybės būtų anamet griežtai stojusios prieš Japoniją, kaip užpuolė Mandžūriją, tai šiandien Japonija neplėštų Kinijos. Bet tuomet Anglija ir Amerika pasitraukė japonams iš kelio — ir dabar jos turi dar didesnį „trobę“ su tais aktyvūs.

Pasaulio taika yra visų šalių reikalas. Amerika manė, kad ji gali stovėti nuošaliai, kuomet Europoje, Afrikoje ar Azijoje fašistai ir militaristai užpildinėjo silpnesniausias tautas. Bet pasirodo, kad šita izoliacijos politika neapsaugojo Amerikos nuo karo pavojaus. Tiesa, dar ir Jungtinės Valstijos gali „pasitraukti iš kelio“, tačiau klausimas, kaip gero bus tuomi pasiekta. Ar ne ateis laikas, kada trauktis daugiau nebėbus galima, jei užpuolikai pasidarys dar stipresni ir drąsesni, negu dabar?

Žmonės nespėjo aparti laukų

Pasvalys — Šiais metais dėl labai sauso rudens ūkininkai negalėjo išaisti laukų. Jie laukė vandens, kaip kokio išganymo. Bet ir po trumpojo lietaus, kuris žemę arimui kiek pataisė, ūkininkai nespėjo savo laukų aparti, nes užėjusi šalna ir sniegas jiems tą darbą sutrukdė.

IVAIRENYBĖS

Vaikas — mokslininkas

Dažnai girdim apie nepaprastus mažų vaikų gabumus. Vieni iš pat mažaus rodo didelį palinkimą į meną, kiti — į muziką, tretii — į rašymą, dar kiti — į techniką ir t. t. Ir tie gabumai taip anksti pasiroškia, kad dažnai net nustelbia normalų vaiko dvasios plėtojimąsi ir augimą. Tokius vaikus vadina „vunderkindais“, kas v. kiškai reiškia „nuostabus vaikas“. Bet ne visi vunderkindai išlaiko savo gabumus suaugę. Daug vunderkindų, stebiausių savo gabumais vaikystės metais, subrėdę nieku ypatingu nepasižymi. O kiti iš jų, dėl nenormalaus pagal savo amžiaus išsilavinimo, greitai „pasensta“ ir miršta, sulaukę vos kelerių metų! Vienas iš tokių nuostabių „senų vaikų“ buvo Kristijos Heinekenas, gimęs Liudėbeko mieste 1721 m. vasario 26 d.

Jo tėvas buvo dazytojas. Iš pradžių, pirmąsiais jo gyvenimo mėnesiais, mažas Kristijonas nieku nesiskyrė nuo kitų savo amžiaus vaikų. Bet kai tik jis pradėjo kalbėti, tuojau pasiroškė jo nepaprasti gabumai. Jam buvo pasamdytas mokytojas. Dar neturėdamas vienerių metų, Kristijonas jau išstudijavo kelias Sv. Rašto knygas, o po keturių mėnesių jau buvo gerai susipažinęs su visu Sv. Raštu. Paskiau jis įsigilina į žmonijos istoriją, išmoka lotynų kalbą ir griebiasi gamtos mokslų. Būdamas lygiai trejų metų, jis laiko moksliskus egzaminus pas Liubeko gimnazijos direktorų, žymų mokslininką Selena, kuris išduoda pažymėjimą apie nuostabų šio vaiko išsimokslinimą. Apie nepaprastą jo žinių gausingumą liudija šis sąrašas. Trejų metų vaikas puikiai žino Sv. Raštą, senąją ir naująją istoriją, bažnyčios istoriją, lotynų ir francūzų kalbas, gerai nusimano matematikoj. Atmintinai jis moka 1500 citatų (išsireiškimų) iš senovės romėnų rašytojų ir dažnai šiais posakiais naudojasi. 1724 m. vasarą, būdamas pusketvirtų metų amžiaus, Kristijonas keliauja iš Liubeko Danijon prisistatyti danų karaliui. Čia jis buvo visur priiminėjamas ir visi juo negalėjo atsistebėti. Tačiau jam pačiam tai nesudarė didelio malonumo. Per iškilmingus, jo garbei ruošiamus, pokylus Kristijonas sėdėjo tarp kilnių svečių, pats negalėdamas pasinaudoti esamais ant stalo skaniais valgiais, nes jis maitinos tik auklės pienul! Tačiau, linkemdama svečius, jis pasako paduodamąj ant stalo valgių ir gėrimų istoriją. 1724 m. rugsėjo 9 d. ji priėmė danų karalius. Kristijonas pabučiavo karaliui ranką ir ilgai kalbėjosi įvairiais moksliskais klausimais. Grįžęs Liubeką, jis ėmėsi studijuoti astronomiją ir išmoko rašyti, nors jo silpnos rankutės vos pajėgė valdyti plunksną. Mirė jis 1725 m. birželio 27 d., turėdamas ketveris metus, keturis mėnesius ir 20 dienų. Taip baigė savo trumpą gyvenimą šis žymiausias vunderkindas pasaulyje. Per didelį gabumai suardė jo organizmą ir jis mirė, vaiku būdamas, „dėl senatvės“.

Vokietijoje didėja kriminalistų skaičius

Berlyne išleista gruodžio 1 d. kriminalistų statistika rodo, kad naciškų jaunuolių tarpe sparčiai auga įvairios kriminalistės. Pavyzdžiui, 1933 m. 42 miesteliuose buvo padaryta 7,041 kriminališkas prasižengimas, o 1936 m. tuose pačiuose miesteliuose kriminališkų prasižengimų skaičius pasako iki 9,944.

Smulkių vakgysčių skaičius 23 miesteliuose pakilo nuo 2,650 iki 3,195. Labai smarkiai paauogo lytiški užpildinėjami: 22 miesteliuose pakilo nuo 2,650 iki 3,195. Labai smarkiai paauogo lytiški užpildinėjami: 22 miesteliuose nuo 215 lytiškų užpuolimų skaitlinė pakilo iki 568, kas rodo, kad tarp naciškų jaunuolių auga ne subalansuojamas neurotizmas.

Didžiojo karo pasėkos

Pasauliniam kare žuvusių kareivių skaičius siekia 13,000,000 vyrų. Bet žuvę kareiviai kiekvienam krašte sudaro tik dalį tų aukų, kurių pareikalavo Didysis karas. Teisingai sakoma, kad Didžiojo karo istorija yra didelių epidemijų istorija.

Tai labai charakteringai galima pastebėti iš tuberkuliozų sergančių skaičiaus padidėjimo per paskutinius karo metus. Jų skaičius Prancūzijoje padidėjo 15%, Anglijoje 25%, Čekoslovakijoje 34%, Italijoje 61%, Vokietijoje 61% ir Austrijoje net 67%.

Bet baisiausia buvo nauja epidemija, kurios vardas visuomet bus siejamas su Didžiojo karo. Kaip ežiau per karus išsivadavo cholera, šiltinė ir kitos ligos, taip baigiaše Didz. karui, 1918-1919 m. pasauty sfautė influencos epidemija. Ji siautė beveik visame Eurazijos (Europos-Azijos) kontinente ir buvo pasiekusi net Japoniją. Apskaičiuojama, kad ši liga iš pasaulio pareikalavo 15,000,000 aukų. Ši epidemija baisiai siautė Azijoje, ypač Indijoje, kur per keleta 1918 jm. mėnesių Britų valdomose provincijose nuo jos mirė apie 7,000,000 žmonių, o priklausomose vietiniū gyventojų valstybėse dar 1,500,000 žmonių. Europos kraštuose influenza ypač siautė Italijoje ir nuo jos ten mirė labai daug žmonių. Italijos civiliams gyventojams (žinoma, išskiriant Sovietų Rusiją ir Europos centro valstybes, kur siautė šiltinės epidemijos) Didysis karas padarė daugiausia žalos. Tai yra charakteringas kontrastas, palyginus su Prancūzija, Anglija ir net Vokietija. Šiose trijose valstybėse per Didįjį karą žuvo daugiau kareivių, negu civilių gyventojų, o Italijoje priešingai. Ten žuvo daugiau civilių gyventojų, negu kareivių. Žemiau spaudinama lentelė rodo, kiek keturios didžiosios Europos valstybės per Didįjį karą neteko karių ir civilių gyventojų:

	žuvo kareivių	žuvo civilių
Prancūzija	1,320,000	500,000
Vokietija	2,000,000	758,000
Didz. Britanija	744,000	292,000
Italija	700,000	1,721,000

Charakteringa, kad net neutraliose Europos valstybėse, kurios Didz. kare nedalyvavo, karo metais žymiai pakilo mirimų skaičius. Visose jose mirimų skaičius padidėjo net 600,000.

Per praėjusį šimtmetį mirimų skaičius Olandijoje tik keturis kartus pasiekė aukštensį kaip 100,000 skaičių. Ir visuomet tai atsitikdavo, kai kur nors Europoje budavo kariniai. Vietie mirimų padidėjimai įvyko 1859, 1871 ir 1918 m.

(Tęsia iš 2 num.)

Traukinio išradimas pasiekė ir Vokietija. Tuoj susirinko visi vokiečių ekspertai ir nustatė, kad jeigu traukinys pasiekė 15 mylių per valandą greitį, tai keičiamai eis iš proto, jiems svaigė galvos, iš nosių išsimumė kraujas, o važiuojant per tunelius, visi keičiamai užduš. Prie to didelis pavojus buvo numatomas dėl katių sproginimo. Dėl to garvežio tobulinimas šio labai išlėto. Traukiniui jau šiek išpopuliarėjus vis dėl to neduodama jam buvo važti pasto, mat, traukinių vis dar nenorėjo valdžios pripažinti legalėmis susisiekimo priemonėmis.

Su automobilium irgi buvo panaši istorija. 40 metų praslinko nuo išgalėjimo garvežio, Anglijos valdžia išleido gariniams vežimams tvarkyti įstatymą, kuriuo nustatė tokias taisykles, kad jokiū būdu negalėjo bearkliai vežimai išgalėti ilga laika. Pavyzdžiui, įstatyme buvo pažymėtas toks dalykas, kad garu varomas vežimas surinktų visus išeinančius dūmus. Amerikos J. V. picmas garinis vežimas pasirodė 1873 metais, bet jam buvo uždrausta važinėti. Tik po 1899 metų

žemiau pateikti skaičiai turėtų nurodinti ir didžiausio karo rengėjo ambicija:

	žuvo karių	žuvo civilių
Europoje	12,637,000	12,219,000
Kituose kontinentuose	418,000	16,160,000

Ir viso per Did. karą visam pasaulio karių ir civilių gyventojų žuvo 41,434,000.

Taigi, Didysis karas nuo 1914 iki 1920 m. sunaikino apie 42,000 000 žmonių. Tai skaičius, kuris lygus Prancūzijos arba Italijos gyventojų skaičiui.

Vienoj Europoje žuvo daugiau nei 25 milijonai žmonių, tai daugiau nei visas gyventojų skaičius, kartu iš visų paėmus, šių Europos valstybių: Švedijos, Norvegijos ir Šveicarijos.

Reliatyviškai ši Didz. karo katastrofa iš dalies Prancūzijai buvo mirtina. Statistika parodė, kad 1921 m., t. y. dvejiems metams praslinkus po Didz. karo ir įskaitant tris atgautus Elzaso Lotaringijos departamentus Prancūzijos gyventojų skaičius buvo 42,000 mažesnis, negu 1866 m. (1866 m. — 38,080,000 o 1921 — 37,660,000).

Taip pat karas labai neproporcionališkai paveikė pasiskirstymą. Pavėlgė ir gyventojus tarp 25 ir 30 m. amžiaus, t. y. į tuos žmones, kurie yra ypač reikšmingi busimoms kartoms, pamatysime, kad Prancūzijoje kas penktai, o Vokietijoje kas ketvirtai moteriai nėra vyro. Šis trukumas bus jaučiamas per išstus vakandčius dvidešimtis penkerius metus ir lyčių klausimas visai išlyginti tegali tik po penkiasdešimt ramių taikos metų. Bet argi kuomet žmonija žinojo tokių aukso amžių?

Karas sėja mirtį ne tik tarp kareivių, bet dar plačiau tarp civilių gyventojų. Jame žusta ne tik vyrai, bet ir moterys, ne tik subrendę vyrai, bet ir jauni vaikai ir žmonės, ne tik sveikieji, bet ligontai. Šiandien daugiau nei kada nors ankščiau kare žūtę ne tik fronto linijose, bet visame krašte, miestuose ir kaimuose.

Taigi, reikia tikėtis, kad prieš 41,000 žuvusių žmonių turi sudrebėti karo rengėjų rankos.

"Aido" skaitytojai!
Skubėkite atnaujinti prenumeratą 1938 metams!

Esperanto kalba ir jos steigėjas

Sukako 50 metų nuo to laiko, kai buvo įsteigta nauja tarptautinė kalba, ligi šiol žinoma, Esperanto. Jos autorius buvo mažai kam žinomas lenkų okulistas Lazarus L. Zamenhof. 1887 metais jis išleido knygą, pirmąjį esperantistų rankvedį. Šiandien jūs nerasit nei vieno esperantisto, kuris nežinotų Esperanto kalbos tėvo Dr. Zamenhovo. Apie jo gyvenimą ir darbus prirašyta nemažai vertingų knygų. Naujosios kalbos autorius mirė berods 1917 metais, bet jo kalba ir šiaudien yra gyva. Ją moka ir ja naudojasi visi, kurie į svetimą kraštą nuvykę, taip sakant, nenori prauti.

Kurdamas naują kalbą Dr. Zamenhof norėjo pasitarnauti ne vienai kuriai tautai, bet visom kartu. Taigi, sykiu ir mums, lietuviams.

Šiandien veik kiekvienoje Europos valstybėje, įskaitant ir Lietuvą, jau randasi gan skaitlingos grupės esperantistų. Leidžiama knygose ir laikraščiai. Apytikriai suskaičiuota, kad Esperanto kalbą šiaudien moka keli milijonai žmonių. Ta kalba išleista tūkstančiai knygų — vertingų

ir originalų. Daugiau, kaip šimtas laikraščių ir žurnalų leidžiama Esperanto kalba. Juos skaito lietuviai, brazilai, anglai, vokiečiai, prancūzai, rusai ir kitų tautų žmonės. Lietuvių esperantistui jau nėra jokios bėdos su angliu, vokiečiu prancūzu ir net kinų esperantistu. Ypač jaunimas, susibūres ir sporto organizacijas, plačiai naudoja Esperanto kalbą. Esperantistai šaukia savo tarptautinius kongresus, ruošia ekskursijas ir be jokio vargo patyria viską, kas reikia patirti.

Lietuvoje esperantistų yra nemažas skaičius. Ten jau pajėgia išsilaukyti Esperanto kalba leidžiamas laikraštis.

Kaikurie yra linkę manyti, kad netrukus Esperanto kalba dar plačiau bus vartojama. Placios dirvos ji randa net Kinijoje. Kiek blogiau yra su naciū Vokietija. Jos švietimo ministeris išleido dekretą, kuriuo mokyklose draudžiama Esperanto kalba dėstyti. Mat, naciai mano, kad artificialės kalbos pakerta tautiškumo dvasią.

Lietuvos Naujienos

Kaimas paskendęs skolose ir degtinėje

Veliuona, Kauno apskr. Vargu, ar yra visame Veliunos valsčiuje tamsūs kaimas, kaip Peludiai. Šio kaimo beveik visi ūkininkai ilindę į neįbrendamas skolas. Be to, retas kuris nęvaro slaptai "samagono". Policijai pavyko jau ne viena kartą suminti šio kaimo slaptus "fabrikantus". Kaimo jaunimas, užuot skaitė laikraščius bei naudingas knygas arba dorai pasilinkmėnes, dažniausiai prisigeria "samagono" ir sukelia kruvinas peštynes. Laikas būtų pagaliau susiprasti pelutėčiams.

Seniausias ir storiausias Lietuvos ažuolas

Prie Stelmuzės dvaro centro, Zarasų apskrityje yra storiausias Lietuvos ažuolas. Manoma, kad šis ažuolas turi daugiau negu tūkstantį metų. Seniau Stelmuzės dvaras priklausė baronams Felkelzmanams, jiems mirus, dvaras buvo išparceliuotas, o centras su ežerais atsteko jų gimnaziūi Hannoveri. Dabar Zarasų apskritį savivaldybė iš Hanno minėto centrą nupirko už 17,000 litų, nes jis, kaip svetimsalis, turėjo šį ūkį parduoti.

Zarasų savivaldybė skirianti lėšas to seniausio ir storiausio ažuolo prižiūrėjimui

Joniškio laisvamaniai veikia

Vangų kaime, Joniškio valsč. ū. Kazlauskas paaukavo 25 hekt. savo žemės ir LEKD-jos Joniškio skyriaus iniciatyva dabar ten įsteigtos naujos laisvamanių kapinės. Kapinės yra puškioje vietoje, prie vieškelio Gaščiūnai—Meškučiai. Šį rudenį kapinės buvo apšodintos medeliais, ta darba atliko šio kaimo ūkininkai. Sunkiausia tik su tvora, bet ir šia nenuilstama, tikimasi, kad Joniškio ir Lietuvos plačioji visuomenė supras tą LEKD-jos Joniškio skyriaus ir p. Kazlauskos žygį, paremdami kuo kas galėdami, ar aukomis ar darbu. Kapinių atidarymas numatytas 1938 m. pavasarį. Be to, šiame kaime manoma įsteigti LEK skyrių.

Mainikauja tikybas pagal ūpą

Telšiuose viena žydų darbininkų šeima nesugyveno. Vyras su savo žmona beveik kas dieną pykdavosi. Kartą žmona nuėjusi į katalikų bažnyčią, kartu su savo 3 m. dukrele, apsikrikštijo. Netrukus stoji į katalikų vienuolyną. Kartu pasiėmė ir dukrele. Praėjus keliems mėnesiams, žmona vienuolyne pradėjo nuobodžiauti ir pagaliau nutarė bėgti iš jo pas savo vyrą. Vyras katalikėse nesutiko priimti į savo šeimą, todėl pareikalavo vėl priimti žydų tikybą. Po ilgų derybų su rabinais, žmona vėl buvo priimta žydų tikybon ir dabar gražia gyvena.

ŽMONIJOS PROGRESAS

pradėjo jeiti gyvenimui ir vystyti dartinio tipo automobiliai.

Plieninių laivų istorija irgi jauna ir pergyveno panašias kliūtis, kaip garvežys ir automobiliai. Pirmoji geležinė barža buvo nuleista vandenin Anglijoje 1777 metais. Kaip prieš višus daiktus, taip ir prieš geležinių laivų statymą atsirado daugybė priešininkų. Vieni komentavo, kad iš geležies laivus statyti yra per brangu. Kiti gi laikė tai velnio išmishu, nes kaipgi galai geležinis laivas plaukti vandeniu ir neskesti. Jie tvirtino, kad laivas plaukti vistiek nuskęs, kaip tik bus paleistas į vandenį.

Povandeniniai laivai išrasti 1898 metais Olandijoje. Didžiausias pasipėsinimą sutiko povandeninis laivas, nes jie buvo laikomas šetonu padaru.

Orlaivininkystė irgi ta pati istorija. Pirmas orlaiviams tinkamas motoras buvo pritaikintas 1907 metais, ketveriais metais vėliau, po pirmo pasekmingo įbandymo skraidyti. Tačiau Anglija atsisakė ką nors bendro turėti su tokiais išradimais ir orlaivų motorų fabrikantais.

Akmens anglis ir ta nebuvo sutikta su palankumu ir turėjo daugybę priešininkų. Anglis pirmiausia pasirodė Anglijoje, tai karalius Edvardas I uždraudė anglies kasimą ir jos naudojimą, nes jos vartojimas sukeltų daug dūmų ir didelę smarvę. Daug žmonių buvo nubausta mirtimi, kas nesilaikė karaliaus įsakymo. Tik 1795 metais anglies kasimo industrija buvo legalizuota Amerikos J. V. o šiaudien kurioji valstybė nenorėtų turėti savo teritorijoje anglies. Dėl anglies ir kitų turtų šiaudieną vedami didžiu si karai. Gi prieš porą šimtų metų anglis buvo draudžiama kasti ir ją vartoti.

Prieš elektrinės lempos išradėją Edisoną pasipriešinimas taip pat buvo didelis. 1879 metais prieš jį išrasta elektrinė lempa užprotestavo technologijos institutas, nurodydamas, kad Edisono išrasta elektrinė lempa yra pavojinga vartoti, nes nežinia kokio nežemiška galybė joje yra ir, be to, kaipgi tokia, priešinga gamtos jaty-

tymui. Buvo sakoma, kad naudotis elektrine apvietimu yra nuodėmė. Tačiau nežiūrint visų pasipriešinimų ir gaudinimų, elektrinės lempos užkariavo visą pasaulį.

Taigi, kaip matome, visi išradėjai, kurių išradimai šiaudieną pasaulie naujojasi ir džiaugiasi, pradžioje buvo pajuokiami, niekinami, arba piktųjų dvasių apsestais laikomi ir buvo kankinami bei žudomi, kad oina prieš gamtos įstatymus ir griauia senąją tvarką. Betgi šiaudieną tie žmonės, tie mokslai ir žmonių progreso kankiniai yra garbinami. Taip buvo seniau, taip yra dabar, taip bus ir ateityje, kad kiekvienas naujas išradimas mūsų gyvenimo patobulinimas, kiekviena nauja mintis rado, randa ir ras sau priešų. Tačiau mokslas ir progresas nestovi vietoje. Jei mes paimsim šiaudieną naujas visuomeninio gyvenimo idėjas, oia irgi eina ta pati atkakli kova tarp senų ir atgyventų tradicijų ir naujo moderniškio gyvenimo. Kiekviena mašina yra tobulinama, gerinama ir pritaikoma, kad būtų naudinga kuo plačiausiom žmonių masėm. Taip ir socialinio gyvenimo mašina, vis dėl to, bus patobulinta.

(Galas)

Lenkas gali tapti Lietuvos šventuoju

Paskutiniu laiku Lietuvai beieškant šventojo, jėzuitai aptiko lenką Bobolą ir jau pastatė jo kandidatūrą į Lietuvos šventuosius. Tuo liko nepatenkinti patriotiškai nusistatę katalikai, jie sako, kad lenkai ir taip gana persekioja Vilniaus lietuvius, o čia dar prisels garbinti jų Bobolą.

Patriotiškieji lietuviai šventųjų kandidatūron įstatė 1921 m. Kretingoje mirusį kunigą Pečkaitį. Jam

vienas paminklas pastatytas Kretingoje, o antras Kaune, Zaliajame kalne. Kretingoje ir Kaune apie Pečkaicio paminklą jau seniai moterys oina keliaklūpiais, melsdamosi ir laukdamos pasirodant stobūklų.

Taigi Pečkaicio kandidatūra į šventuosius Lietuvoje randa pritarimo, bet nežinia ką tuo klausimu pasakys Roma, kas ims viršų: lenkas Bobola ar lietuvius Pečkaitis.

Nubaudė prieš 20 metų mirusi
Lapkričio 18 d. Pandėly apylinkės teismo salėje buvo gana juokin-

gas įvykis, sukėlęs daug skanaus juoko. Naujasodės kaimo gyv. Jonas Bistuvis padavė į teismą to paties kaimo gyventoją G. Spirą už įžeidimą. Bet rašydamas teismui skundą per apsirikimą įrašė kaltininku Spiro tėvą S. Spirą, sūnų Antano, kuris jau miręs prieš 20 metų.

Atėjus teismo dienai kaltininkas, žinoma, neatėjo. Byla buvo sprendžiama ir be jo. Teisėjas, išklausinęs liudininkų, paskelbė sprendimą, kad Silve-tras Spiras, sūnus Antano, pripažintas kaltu ir nubaustas 7 paras arešto arba 100 litų. Bet vėliau teismui buvo pranešta, kad mirėtas kaltininkas miręs ir byla buvo panaikinta.

Taiso naujus kelius

Kruopių valsčiaus viršaičiui p. Miežiui vadovaujant taisomi nauji III rūšies vieškeliai. Kur taisomi nauji keliai per pelkes, ten su vagoniukais vežama ir piliama iš aukštesnių vietų žemės apie 75 cm. aukščio. Į talką eina seniūnijų ūkininkai. Ūkininkams, prie kurių sodybų tie nauji keliai prieina, labai džiaugiasi, kad neboreikės važiuoti sunkioliais, padargus laužyti ir gyvulius kankinti.

ĮSIGYKIT BRAZILIJOS LIETUVIŲ KALENDORIŲ 1938 METAMS GAUNAMAS LUZ STOTY IR KT

LIETUVIŲ JAUNIMUI

DE MESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiūtus rūbus ir pigiau negu kitur tik pas Paulo Ambrozevičius, kur darbas atliekamas sulig naujausių madų vyriškų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmadieniais ir vakarais. Užeikite ir įsitikinsite, nes darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniškiausių medžiagų

Paulo Ambrozevičius

Rua Cielames Nr. 52 :-: Villa Belle :-: São Paulo.

DARŽAI VISIEMS

Netoli geležinkelio stoties Carvalho de Araujo ir 800 metrų nuo stoties Ferraz de Vasconcelos, Central do Brasil suburbio ruože, parduodama žemė daržams ir mažiems ūkiams, apaugusi geru mišku ir išvagoto tyro vandens upeliu, tik nuo 300 iki 400 reisų už metrą. Ant žemės įstaisyti gerį keliai, klimatas sveikas, žemės rūšis gera ir netoli nuo geležinkelio stočių. Žemės sklypai nuo 10.000 kv. metrų po 50\$000.

Šių žemių nuosavybė yra: Cia de Agricultura Imigração e Colonização. Pardavimų raštinė: Rua S. Bento 17, — Tel. 2-7549 — Gerencia. Vietoje teirautis SEKMADIENIAIS krautuvių prieš stotį Carvalho de Araujo arba Lageado Velho pas Juvenal Kirsten.

Dr. H. Schechtmann

Santa Oasa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 235 TEL. 6-1461 S. PAULO

ŽEMĖ ŠAKAROMS

arba užveisti vištų ūki, 20 kilom. nuo São Paulo, salta Villa Conceição, vaikšto autobusai; žemės rūšis gera, skynimai, lotai nuo 500 metrų ir daugiau, kaina nuo 500 reisų už kvadratinį metrą. Išsimokėjimai mėnesiniai arba trimėnesiniai. Kreiptis: Snr. Francisco — Rua Aurora, 201

ŠAKAROS IR SITIJAI

Pardavimui šakaros ir Sittjai S. Paulo apylinkėj. Sąlygos labai geros. Žemės rūšis visam kam tinka, ypač daržams. Duodame ilgam išsimokėjimui.

Teirautis — Praça da Sé, 53 — salė 612 aukštas 6. Pas inžinierių Du leisis.

ŠAMADOS, LAIVAKORTĖS

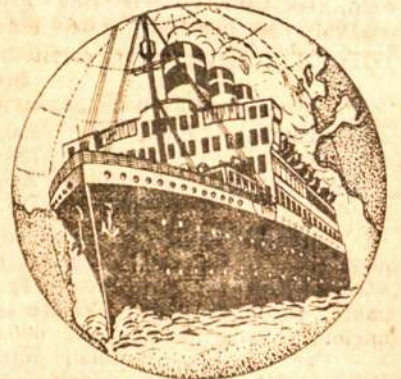
iš Lietuvos ir kitų Europos kraštų. Už pinigus ir išsimokėjimai. Darbas skubus ir garantuotas. Siunčiame pinigus ir siuntinius Europos.

Brazilu Laivyninkystes Bendrove

'BRASILMAR'

SEKMADIENIAIS ATIDARYTA IKI 11 V.

Praça do Correio, 38 sob. Tel. 4-1297 — S. Paulo.

SIUVYKLA ESTAN

Siuvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už prienamiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siuvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač paltams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

Lietuviai, dėmesio!

LIETUVIAI, KIEKVIENAS PASISTENKITE PAŽINTI SIUVYKLĄ

Lietuva

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame. Lietuvių siuvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161, S. Paulo

Kava «Dom Bosco»

Lietuviai visur reikalaukite ir pirkite kavą DOM BOSCO. Tai gryna, pirmos rūšies kava.

Sociedade Torrefação de Café «Dom Bosco» Ltda.
Rua da Moo'ca, 305-A Teleph. 2-1123 --- S. Paulo

Ar atlikai savo pareigą? AR JAU UZSIPRENUMERAVAI LAIKRASTI "LIETUVIŲ AIDA BRAZIL."?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys "AIDAS" istisus metus.

**Aidas, Rua da Moóca 309.
S. Paulo.**

LABORATORIJA — MEDICINISKAS IŠ- TYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį
nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ

"José Paulino"

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga
pigiausiomis kainomis.

Su pagalba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagalba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoje
Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir
išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 193 app. 4 Telef 4-0316 — S. PAULO

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas,
chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoje, Rygoje ir Rio de Janeiro.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas.
Gonorėja — Sifilis. Gydomas kalnų saule.
Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas aukšt. Tel. 4-1705

Dr. B. Levin Dantų Gydytoja

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskogo
asistentė Lvove. Gydo, traukia ir denta dantis. Kainos
pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val.
ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.
ADRESAS: Rua José Paulino, 109. Tel. — 56307
(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir
kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nu-
silpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgys-
mas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos
pagydoma BE OPERACIJOS. Įvairios MOTERŲ
LIGOS gydomos irgi BE OPERACIJOS, tik su
inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą. — SANTA CASA GYDYTOJAS

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vakaro.
Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444.
(Bom Retiro). Tel. 5-4175 — S. Paulo.

PASTABA: Vyksta į namus bile valandą, dieną, naktį.

DR. A. CANDIA

Venerinės ligos:

TRIPERIS (Visose stadijose aštrus ir kroniskas.)
SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7.
Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas

Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, žemės
pirkinys bei pardavimas ir t. t.) Skolų išreikalavimai
ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, antas aukštas, Tel. 2-1629.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVIŠKAI.

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO, 32 sobrelaja Tel. 2-6393.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius do-
kumentus, kaip antai: cart. professional, carteirade iden-
tidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

FOTOGRAFAS IS KAUNO GILUC

Žinomas savo menišku darbu daro moderniškas vi-
sokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos
papildinta kaina.

Be to, europiečiams daromanuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118-a — S. Paulo.

VAISTINĖ IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas: A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški p-
rankiai. Kvepalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs
preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192 Telefonas: 4-7757

Kur tik busi, neuzmirsk "Aido"

Jis parduodamas:

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Vajstinėj «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Kioskoje — kampas José Paulino ir Silva Pinto; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėj — rua 3 N.º 4; Jurgelevičiaus krautuvėj prie bažnyčios; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj. Rua Canindé, 478 — Kryžiaus krautuvėj; Lapoje, kioskoj prie stoties.

SANTO ANDRĖ:

S. P. R. stoties kioskoj.

SANTOS:

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena diešnie būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuoj pat išsiųs. Aidas turi būti visur parduojamas, visur platinamas. Nė vieno kampe-lio tenelieka, kur nebūtų Aido.

Dr. Brisolla

ADVOKATAS

Rua Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė 25. Telefonai: 2-6639 ir 5-2091.

DANTŲ GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgiamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cida-bro purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIEČIŲ FOTOGRAFIJŲ IŠTAIGA

"BERNARDO"

Išleista 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat ir su mažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 447 (senas, 103-111) S. Paulo. Telefonas 4-5576.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Mums linki

Santa Ernestina. 1938 m. sausio 9 d. Aš Juozas Adomaitis sveikinu "Liet. Aido Br." Redaktorius ir Leidėjus su Naujais Metais ir linkiu nuo Viešpats daug laimiu ir viso gero, o labiausiai sveikatos, kad sektūs darbuotis šiuos istiaus metus ir, per visą amžių ir kad mūsų laikraštis "Lietuvių Aidas Brazilijoje" kas kart augtų ir tobulėtų ir taptų didžiausiu laikraščiu pasauly. Mes visi skaitytojai turime surasti Aidiui nors po vieną skaitytoją, kad jis tuo būdu galėtų augti ir mums širdis raminti.

Dabar gerbiamas drauge, prašau nenustoti siuntinėti man laikraščio ir toliau. 1838 metams aš suradau 2 naujus prenumeratorių — Jurgį Matulaitį ir Juozą Valiuką.

Su pagarba, *Juozas Adomaitis.*

BARRA GRANDE 8-1-1938. Gerbiamas Tamsta A. Dutkus ir visa Aido įgula, sveikinu jus su Naujais Metais, linkėdamas daug laimės ir pasisekimo mūsų Aidiui, kad laimingai sulauktų kitų metų ir visuomet gyvuotų. Kadaigi esu senas Aido skaitytojas, tai ir šiais metais be Aido nenoriu pasilikti ir prašau man jį nenustoti siuntinėti ir toliau.

Stanislovas Jankauskas.

Serga Julius Bubliskauskas

Sunkiai serga ir randasi patalpintas Santa Casa ligoninėje senas Aido skaitytojas draugas Julius Bubliskauskas. Jam buvo padaryta net tvi sunkios vidurių operacijos ir dabar jis jaučiasi daug geriau.

Mes draugai linkime Juliiui kuo

greičiausiai pasveikti ir grįžti prie kasdieninio savo darbo.

A. S.

Būtų gerai sterilizacija...

Pereitos savaitės "Lietuvyje" skaitau gan įdomią žinutę, kur sakoma, kad Lietuvoje manoma įvesti sterilizaciją, arba lietuviškai sakant, apėsytai netinkamus žmones, kad daugiau nesiveistų. Toliau da parašyta kad Lietuvoje esą tokių nusikaltėlių, kurių ir teismas negali nubauti ir daugybė nepilno proto, su kuriais Lietuvos gyventojams esanti tikra bėda.

Žinoma, ką gi daryti su tokiais nusikaltėliais ar bepročiais, kurie ir teismo nebijo? Kad taip kokį buntausišką ūkininką, ar tinginį, įkurs tyko, kad tik kokią bulką pavogt, tai bepiga — teismas tuoj liepia sušaudyt. Gi tie bepročiai ir nusikaltėliai vagia sau Lietuvos žmonių pinigus ir ramiai sau veisiasi, nei jų nuteisi nei sušaudysi!

Brazilijos lietuvių tarpe irgi yra tokių bepročių — nusikaltėlių ir juos visus reiktų išsterilizuoti. Yra pas mus tokių išsigimėlių, kad kaip tik pamato kokią merginą tuoj ją ir užpuola ir nepasidalindami, vienas kitą šaudo. Arba, vėl, yra susidarūs kokia tai bandeirantiška organizacija mums Brazilijoje esantiems lietuviams apvogti. Visokiais būdais jie iš mūsų prisivogę pinigų, po užsienius važinėja, o jeigu kas bando pasiskųsti, tai tokis dar į sprandą gauna, vienu žodžiu, bepročiai demoralizuoja lietuvių koloniją ir nėra kas jų suvaldo.

Taigi tik įvedus tokį įstatymą, lietuvių tauta gal apsiųstys nuo visokių bepročių ir nusikaltėlių. Tuomet visi lietuviai gaus ramybę, kuomet bus

užkirstas kelias bepročių ir nusikaltėlių veisimuisi, o veisėjai atsiskirs su šiuo pasauliu.

Susijdomaves.

Šachmatų turnyras

L. M. M. R. "Rytas" organizuoja šachmatų ir damkių turnyrą. Norintieji dalyvauti, prašom užsirašyti Mokos skyriaus patalpoje, Rua da Moóca N.º 543. Turnyre gali dalyvauti ir moterys. Įsirašyti iki 15 vasario.

Paieskojimas

Rumualdas VIŠNIAUSKAS, gyv. Ribeirão Preto, rua Dr. Lojola, 67, pranešė, kad ten mirė lietuvis Povilas Romaška. Velionis palikęs sklypą, namus ir kiek pinigų.

R. Višniauskas prašo paskelbti spaudoje, kad apie tai žinotų velionio brolis Mečislovas Romaška gyvenęs São Paulo.

Dėmesio! Visiems, Dėmesio!

LIETUVIŲ MENO MEGEJŲ RĖTĖLIS "RYTAS"

Rengia šių metų sausio mėn. 29 dieną "Legá Lombarda" salėje, Praça Almeida Junior (buv. Largo São Paulo), N.º 18 DIDELI VIEŠA **VAKARA** Bus suvaidinta, sulig daugumos pagėidavimu, antru syk, didžiulis veikalas

Vergijos Griuvėsiuose

Atvaizduojantis sunkų lietuvių kaimiečių gyvenimą, kur motina, dėl šeimyninio kivičio, prakeikia savo sūnų, atinuodama jį į karą, kur jis žūsta, dėl ko ir jo žmona nusižudo.

Šiame veikale dalyvauja gabiausi Ratelio artistai — mōgėjai ir manoma, sulyg išgalės, scenoje tinkamai prirengti. Todėl kviečiame visas ir visus, nepraleisti progos, pamatyti tą puikų ir žavinantį veikala.

Pradžia 8 val. vakaro. Pabaiga 4 val. ryto.

Rengimo Komisija.

VAISTINE PASSERINI

REKOMENDUOTINA VISIEMS LIETUVIAMS VAISTINĖ

Patarnavimas sąžiningas ir patikimas. Įvairus pasirinkimas vietinių ir užsieninių vaistų bei kosmetikos dalykų.

GALIMA KREIPTIS NAKTI.

Rua Silva Pinto, 263 — Tel. 5-3584 — S. Paulo.

DR. A. FARNESI

CLEMENTE FERREIRA INSTITUTO GYDYTOJAS

Gydo plaučių ir širdies ligas. Gydo džiova pneumothorax arathe-rapijos metodu. Chirurgas. Konsultorija: Rua da Moóca, 455, Tel. — 9.1130. Ligonius priima nuo 4 iki 7 valandų kasdien.

Parsiduoda krautuvė

Labai geromis sąlygomis, geroj vietoj ir su didele klientūra parluodama gėrimų ir maisto produktų krautuvė, Kazio Lasevičiaus. Dėl sąlygų kreiptis: Avenida Cruzeiro do Sul, 50 (Canindé rajone) — S. Paulo.

DR.

CARLOS EDUARDO SENGER
ADVOKATAS

Veda civilines, kriminalines ir komercines bylas. Įvairūs teisiniai patarimai. Raštinė:

Rua 11 de Agosto, 66. S. Paulo.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Dr. Paulo Licciardi, Gydytojas — operatorius S-ta Casa, moterų ligų, sifilio, veneros, skilvio, kepenų ir kt. ligų spacialistas, moderniškas gydymas Be operacijos, — praneša savo klientams visų miesto rajonų, kad įsteigė naują Konsultoriją Praça da Sé 14, antras aukštas, salės: 12 ir 12-A Čia bus priimami ligoniai kiekvieną dieną nuo 14 iki 18 val., o nuo 11 iki 12 ir nuo 18½ iki 20 val. ligoniai priimami namų konsultorijoje RUA SILVA PINTO, 444 (B. Retiro)

Komercijos kursas per 12

menesiu

Norėdamas tapti gvardalivro ar diplomatu komerciantu ir turėti gerą tarnybą, mokinkis šių mokslų būdamas namuose, liuosu nuo kasdieninio darbo laiku. Teirautis:

Aukščiausia Komercijos Mokykla São Paulo,

registruota Nr. 582. Metodai oficialūs. Informuokitės raštu pas Direktorį: DR. CARLOS EDUARDO SENGER, Caixa postal, 3688 — SÃO PAULO.

VILLA LUCIA

BAIRAS — VILLA PRUDENTE

TARP VILLA ZELINA IR VILLA BELLA

Parduodami žemės sklypai ilgam išsimokėjimui nuo 25\$000 per mėnesį. Teikiame namų statybą medžiagą taip pat išsimokėjimui. Dėl informacijų kreiptis pačioje Villa Lucia Raštinėje kiekvieną dieną.

CENTRO VAKARAS — PAMINEJIMAS

VASARIO 5 d. BRAZIL. LIETUVIŲ ORGANIZ. CENTRAS RENGIA

Vakara--Paminėjima

— LEGA LOMBARDA SALĖJE. —

Visus 1938 metus Lietuvoje bus ruošiamos iškilmės Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktuvėms atžymėti. Brazilijos lietuviai taip pat apvaikėdies 20 metų Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą. Pirmas toks paminėjimas įvyks 1938 m. vasario mėn. 1 d., kurį rengia

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ CENTRAS.

Programa bus įvairi: Prakalbos, dainos J. Stankūnui vadovaujant, istorinis vaidinimas iš spaudos draudimo laikų, vaidins geriausios jungtinės meninės jėgos, o po to šokiai. Tad ruoškitės visi lietuviai miestų ir interjero

— Centro Vakaran--Paminėjiman —

RENĖJAI.

Klubas «Aušra» rengia šokius sausio 16, 22 ir 30 d. Rua da Moóca, 506-A. Pradžia 8 val., pabaiga 12 val.